

O Postel'ových dilemách

V jednej chvíli, ktorú som si **nezapamätal**, niekde medzi dvadsiatym piatym a tridsiatym rokom života, som prvý krát pocítil potrebu mať špecifický každodenný rituál. Tento rituál spadá do skupiny návykov, ktoré si v období puberty všimneme najskôr pri našich otcoch a kvôli tomu ich začneme riadne neznášať. Už v stredných rokoch sa ich krčovite držia a nám sa zdá, že sú smutne zmierení s klamom, že život je len zoznam dobre vykonaných činností, ktoré sa **nekontrolujú**. Môj premiérový rituál **v zrelom veku** vypadá takto: každé poobedie sa po práci a obede premiestnim do spálne bytu na Molerovej ulici, v ktorom bývam s Andželou, a tam upadám do polospánku sprevádzaného zlými snami. Rozvalený na kraji manželskej postele, rešpektujúc nepísané pravidlo **Zvyky**, nehybný ako poleno. Oči mám zavreté, ani viečka sa mi nemihajú. Ale - nespím. **Zadumaný, vyčerpaný**, pred neexistujúcim hľadiskom predvádzam idylu poobedňajšieho spachtoša, zatiaľ čo sa morím v nerozhodnosti pri plnom vedomí.

Aj keď sa mi nikdy úplne nepodarilo porozumieť tej neúmyselnej a nepokojnej transcendentálnej meditácii, praktizujem ju dostatočne dlho a systematicky a potom ju aj nosím so sebou, bez chripotu. Ale hej, určite by **bolo** poctivejšie - a každopádne aj zdravšie - si naozaj zdriemnuť. Svedomie môjho otca bolo čisté, každé poobedie strašne chrápal bez ohľadu na vzdor, ktorý som vysielal zo svojej izby, dúfajúc v biednej zadubenosti pätnásťročného chlapca, že by sa otec mohol na základe intenzity vysielanej nenávisti rozložiť v sne. O toľko rokov neskôr, uviaznutý v štrbine medzi Únavou a Vinou, dokonca ani nedokážem zaspať tak, ako by som mal. Zavieram oči a snažím sa, ale - pod tou oponou som pri vedomí. V tých chvíľach (keď navonok pôsobím úplne pokojne: na prvý pohľad odovzdaný povzbudzujúcemu snu) je môj nepokoj tak veľký, že ma z vnútorného křča bolí tvár a aj keby som sa chcel za účelom experimentu usmiať, **bolo by treba prejsť polku sveta z tváre do tváre**.

* * *

Ak si dobre pamätám, októbrové večery boli v roku tisíc deväťsto deväťdesiat jedna nejaké **šupinaté** a zelenožlté. Nad Molerovou, to som si úplne istý, sa **dňami** vznášal podozrivý oblak. Vietor pod oknami štvorposchodovej budovy zo žltej tehly roznášal vo víroch **polámané** lístie. Keď sú večery tak **svrabľavé** a keď je vo vzduchu cítiť temnotu nadchádzajúcej jesene, ani amatérske mu poobedňajšiemu spachtošovi sa nechce vstať. Vtedy akoby každá aktivita vyvolávala ťažkosti a tak sa obáva nevyhnutného zmývania vlasov kvôli šampónu, z ktorého ho určite budú štípať oči, vyhába sa bolesti hlavy, ktorá na neho bude čakať po zákroku s fénom, taktiež sa bojí sna, o ktorom už vie, že bude zlý a bude ho znepokojovať. **A** pokiaľ sa pokúsi vziať telefón, aby zavolał milej osobe, nech sa nediví ak ho prostý prístroj prevládne, alebo ak „priateľský“ hlas na druhej strane linky chladno odbije jeho vykoktanú potrebu interakcie na dialku, tú nehanebnú ponuku, **aby s ním mala sex po telefóne bez vopred zjednanej ceny**. Na oplátku ...¹

V tom čase, aspoň čo sa týka umenia poobedňajšieho „driemania“, som bol už ďaleko od amatérov, a znova - zachvel som sa, zmocnený tou jedinečnou spánkovou dilemou. Samozrejme som vedel, že nič z uvedeného nemôže byť samo o sebe tak hrozné, ale - chýbala mi sila stáť zoči voči každodennosti. Ťažkosti majú radi ťažkosti, rozmýšľal som, oni už aj zaskočia jednu druhú a mne sa nechce brániť keď ma to zaplaví. Videl som sa, ako pred prichádzajúcou katastrofou zostávam pokojný ako **svine**, ktoré **kľudne žmurkajú** pred mäsiarskym kladivom.

A aj keby sa Andžela ozvala z obývačky, opakoval som si, nechám ju, nech si kričí. Nech sa už jedná o čokoľvek, neozvem sa. Jej hlas bude vibrovať pružinami postele, ale ja sa

¹ Tuším, ale neviem to preložiť.

pred ním so zatvorenými očami ubránim. Potreba _____² vinu do konca, ktorá sa odkláňa od svojich definícií - vinu danú neobratnosťou tela, bude každopádne silnejšia aj ako ten hlas. Lebo vtedy, v tom októbri 1991, koniec koncov skôr či neskôr, ako vždy, vôbec som nemohol prijať fakt, že to, čo som Ja, sa dá vyjadriť jednoduchým súhrnom údajov zo zdravotnej karty a že by som mal toto telo napriek všetkým jeho obmedzeniam a nedokonalosti prijať ako svoje. Aj napriek tomu, že sa v ňom len letargicky vznášam ako plod v plodovej vode, keďže niet lepšieho výberu.

Na rozdiel od telesnej schránky s ktorou som mal vždy problém, tričko, v ktorom som v tom októbri ležal, ovanulo úžasnou esenciou Trička. Čo si pamätám, nikdy ma nečakalo s prekvapením, každý deň si zachovávalo tú istú vlastnosť, ktorú malo aj predchádzajúci deň; stvorená presne tak, aby sa mi páčilo, kúpil som ho, aby mi slúžilo. Nebolo lacné, no niet inej ceny, ktorá by mohla takú službu vynahraďiť. A keď ho raz zahodím, vynosené - vedel som (a to je hlavne to, čím sa zaoberám zatiaľ čo takto spím/nespím) - bude to akoby som vyhodil nenávratnú verziu seba samého: veľká bodka na konci variabilnej kapitoly.

² Taktiež. Ono krivica asi v kontexte tohto úryvku nebude vina, však?